

Lo Somatenent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus Dissapte 27 d' Agost de 1898

Núm. 3.594

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Administració y Redacció

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerias d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No's retornan los originals encara que no's publicuin.

Farmacia Serra

Arrabal Santa Anna, 80, prop á la plassa de Catalunya (Teléfono 13)

La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBETRA TOTA LA NIT

prop á la plassa de Catalunya (Teléfono 13)

SECCIÓ DOCTRINAL

Ahir... y avuy

Després d' uns quants dias que si y uns quants dias que no, va venir ans d' ahir á la tarde de Madrid lo següent telégrama: «En lo ministeri de la Guerra s' ha confirmat la existencia d' una partida á Sant Carlos de la Rápita»

Igual passá quan s' aixecá en Castells. Que si s' han vist quaranta homes armats á Collblanch, sota l' pont de la Riera Blanca, que si se'ls ha vist per demunt de Gracia, que si eran cassadors, que si que devian serho, que ja no's veuen enloch, que han passat per Igualada hont se'ls s' hi ajuntaren alguns més, que no que no hi passaren... ve que un dia se'ns parlan d' un foch que s'ostingueren sobre Manresa cayguent bona cosa de soldats morts y ferits y als pochos dias baixava de la Tarumba una partida de setcents homes á la estació de Tarrassa mentres de las masias de ca' n Roure, de ca' n Solá del Plá y de ca' n Ferrés ne caminavan també cap á Tarrassa una pila d' escabots y del cantó de Castellar baixavan també una muntanya de foch, moltes més angunias que, si no arriban á fer tart, moltes més angunias haurian passat los tarrassenchs de las que varen passar en aquella sorpresa inexplicable.

Y avuy lo Cadiryve pel cantó de Piera, demá l' Guin pel cantó de Caldas y un altre dia l' Bet de la Bega y l' Ton de la Grossa á Ayguafreda, s' anava omplint Catalunya de redemptors mentres altres redemptors s' encarregavan d' aixecar las Vascongadas y Navarra y altres la provincia de Castelló.

Deu nos quart de que passi lo mateix are. La misteriosa partida d' Alcaá, dotze dias enera, la de Sant Carlos de la Rápita, are n' fa cinch, lo mateix poden ser esclats d' entusiasme irreflexiu que fruyt del calenl fret pera pendre l' pols al país, mentres s' espera la gran terrabastallada.

Enrahanon massa poch los diaris carlins pera creure que no n' preparan alguna. Si la malicia se'ls escapés manech de la ploma avall, no'ns farian tant respecte com avuy que sembla que no' hagin trencat may cap plat ni cap olla.

Lo programa de las desditzas d' Espanya al nostre entendre no s' ha complert pas del tot. Quedan encare vius uns quants mils minyons que aniran arribant cada dia de las colonias que, com son jovenots, no' s' recordan de que aquí també n' hi ha de manigua. L' epílech de la tragedia té de desenrotllarse als restos de Castelló y de Catalunya en forma de partidas més ó menes volants y á Navarra y á las Vascongadas en forma de verdaders exèrcits.

Deu fassi que'ns equivoquem y que las ganas de regnar no fassin més víctimas. Pero avuy per avuy estem en lo que venim dihent desde l' principi de la guerra de Cuba y que s'ostinguerem encare ab més convicció, al veure esclafar la furia de carlins y republicans pera invadir la republica americana y anar á agafar á n' en Mac-Kinley pera ensenyarlo com un os per los carrers y plassas. Estem en lo que diguerem: que aquella furia patriota amagava un altre intent, l' intent d' acabar de descompondre la Espanya pera fer llenya en l' arbre caygut. Los espignets del Cádiz tenen més mala intenció de lo que sembla. Y, sino, al temps. Fora en la única cosa que'ns hauriam errat de des que esclatá l' crit de Baire.

LLEUGER ESTUDI

ó petites observacions sobre la educació dels fills

PER JOSEPH M. VALLS Y VICENS

Una ja llarga sèrie d' obras porta publicadas l' autor de la que ha posat avuy la ploma á nostras mans, essent la tónica de totas ellas un alt sentiment moral y un vivíssim amor á la patria catalana. Totas ellas escrites en correctíssim llenguatge, las poéticas en galana versificació, las novelas plenas d' observació directa y d' un interés que no decau ni un moment, obeheixen á ideas més generals que la que acaba de donar á la estampa, de tema concret, d' empena verdadera y en la que s' tracta un dels assumptos de verdadera responsabilitat per un autor.

Després d' un capítol preliminar, entra á tractar en Valls de las següents brancas de problema: Solterria.—Matrimoni.—Los fills; sa infantessa, caricies y jochs (interpolats los dos capítols dedicats á aixó d' un altre de sentidíssim dedicat á la companyera, á la mare exemplar, que Deu volgué pera sa Gloria, y alguns de sos, dividit aquest tema en tres capítols, comprensius los dos derrers de la amistat, la religió, l' amor á la dona que ab un te de compartir las glorias y penas de la vida y l' amor á la patria, no la postissa, sino la natural, que'ls pares tenen de fomentar y fer creixer més cada dia. Lo darrer capítol de la obra tracta de la major edat y ha fet be de no descuydarsel l' autor, perque'ls fills son fills fins si s' moren de vells, encare que no ho entenga aixís molta gent.

Del primer capítol (*Ideas generals*), aixís lo bateja l' autor) pláunos copiarne aquestos dos fragments per que'ls nostres lectors se fassin un xich càrrech del pensament de la obra y del llenguatge en que está escrita.

«Be es veritat que no tot depén ni poden ferho'ls pares; pero també ho es que un descuyt d' ells, en la immensa majoria de cassos fill de la negligencia; que una falta de vigilancia que ha de ser sempre incansable; que una deixadesa oualsevol, ó mancoament de zel ó poca comprensió de lo que exigeixen los alts debers de la paternitat, duhen en la vida dels fills consecuencias dolorosas y moltes vegadas caygudas, prevaricacions y fins condempnacions irreparables. No perque la mar estiga en bonansa, deu lo mariner expert y amant de sa barqueta descuydarla: un cap de grop; un altra que l' abordi, un temporal soptat ó una llavetjada repentina, poden en un moment destruhir y enfonzarla en los ovenchs de las saladas ayguas, deixantlo á n' ell en lo desconsol. Lo mateix passa ab los pares respecte als fills: qui es depositari, qui guarda los cabals d' un altre (y'ls fills, ho son de Deu) no pot jamay viure descuydat, ni refarse: ha de vigilar deu sténdreho en tots y en cada un dels moments mentres ell ne sia l' responsable y una causa ó forsa major no li privi ó no l' impossibiliti de ferho: jquantas morts de fills se ploran per semblants causas y, lo que es pitjor, quantes ánimes perdudes per culpa dels pares. Y lo grave de tot aixó, es que l' mal que s' comet per oblit ó per deixadesa y fins per ineptitut, es casi sempre irreparable; casi may té esmena ni correcció possibles.

Si un pagés, per exemple, vol que un planter li arrelli, no l' adobará degudament? No tra-

vallará la terra, fangentla ó conreenlla segons sia pera que li desbrotin las tendras fullas ó las primeras llucadas? Y si un fabricant, un comerciant, un advocat, un metje, un artesá volen obtindre lo natural producte de sa fabrica, de son comer, de son bufet, de sa carrera ó de son ofici, ¿los hi passará may á cap d' ells pel méj fer lo contrari de lo que intentan pera guanyarse la vida honradament y percébre, aixísmateix, la noble satisfacció de prosperar ab l' esfors de llur treball? Donchs si tot aixó es cert y, ademés, natural y llógich, ¿per qué no ha de serho igualment que'ls pares oydin, vigilin, guihin, ensenyin y reptin als fills quan es del cas ó, en altres paraulas, que crihin y eduquin ab tot l' interés y vigilancia tresor tan inapreciable ó als que son no res menys que'ls plansons de llurs cors y'ls successors de llurs noms, sian de la condició que sian, no exceptantne ni al Rey ab tot son poder, ni al pobre més miserable sense altre sostre que l' cel, ni més obrigall que l' que tapa sas naves? ¿Quin pare no pot ferho? Mellor ¿quin pare pot deixar de ferho.

En los capítols dedicats als solters y al matrimoni hi ha observacions de primera forsa, apreciacions que no poden ser més justas, consells que fora molt bó l' seguirlos, pero quan lo libre pren un interés cada vegada major, quant se fa més simpatic á cada plana, es quan comensa á tractar del fruyt del matrimoni, dels plansons que perpetúan la humanitat omplint d' alegrías y tristesas als pares. En los diferents capítols dedicats als fills es hont se ven lo pare de debó, al cristiá, al catalá de bona soca, al home que no s' ha deixat arrebassar per la frenética corrent comercial que á altres en las condiciones en que viu l' autor los hauria engolit irremisiblement fentlos oblidar de lo que no s' ha oblidat may lo nostre amic, que si via de dias y de vespres en continua agitació per que s' ho porta l' importantíssim negoci de sa casa, troba encare para dedicar á sa numerosa fillada, á la literatura y als ideals catalanistas temps que altres sense tenir res que fer no poden trobar en los set dias de la setmana. Podian ben deixar tranquila l' móm sa malsuganyada esposa, que'ls seus fills tenian de veure doblats los amos de pare y mare. Pron que resplandeix tot aixó en lo libre de que'ns ocupém; pron que s' ven en los més petits detalls en la observació y exposició atinadíssima que fa de co-

ses que á altres que som tant pares com ell, pero que no havem tingut la desgracia de perdre la campanya de la vida, se 'ns hauríem escapat per més que 'ns haguessin fixat en nostres fills.

Igual que si 'ls hi hagnés sembrat á aixám, hi ha una abundancia tal de pensaments delicats, de consells pera 'l pobre, de consells pel poderós, que no 'ls reproduhim aquí perque, deslligats, no produhirian l'efecte que produheixen engranats com están en los capítols dedicats á la infantesa, los millors sens dubte d'aquesta simpática publicació. Ab tot, transcriurém aquets dos fragments, no per esser dels que 'ns agradin més, sino perque fins anant desgafats resultan altament simpáticos:

«Lo mateix podém dir respecte als jochs, en los quals farán santament los pares de pèndrehi part quan pugan ab lo doble fi de vigilar als fills y d'aproximar-se á n'ells, no privant jamay de que compartescan llurs alegrías ab los de classe humil si son de las de mellor posició, ó al revés, ni de que ab ells alternin en los moments d'expansió de joya per quan aixís aprenen uns y altres á estimarse mútuament, entrenantse aqueixos llassos indisolubles que uneixen los homes com á germans á través del temps y malgrat de las més grans contrarietats de la vida. Los que han jugat junts, los que anaren un dia á cercar plegats un niu, ó corregeren camps á través pera atrapar-se, ó s'barataren las balas y 'ls rodolins y las baldufas y 'ls patacons ab que s'entretingueren en lo mateix pati ó solar de la casa... difícilment s'oblidan y sí, per sort adversa, l'un se troba enfront l'altre jamay s'odian!

No cal que á una criatura qualsevol li preguntéu si li faltan caricias y tendresa: he prou que vos ho dirá ab sa mirada trista, ab lo apagat de sa veu, ab lo esquerp de sas maneres. Si la pobrissona es de bon cor y de caràcter dols, al allargarli no més vostra mà pera amanyagarla, se vos acostará com si la atraguessen ab un imán suavíssim y vos parará ab somris amarch sas galtonas pera que hi estampéu un bes. Si pel contrari, es de geni repelós, acostumada al castich ó á la severitat exagerada, vos mirarà de reull y al alzar no més la mà pera atansarvosla, fugirá de voslres temerosa, ó arrancarà en plor afegurantse ¡la pobrissona! que voleu pegarli. Son ellas ¡las infelissas! com flors nascudas en los sorrales quinas arrels no s'enfondeixen y quines joventut son escritas ab teta la conciencia que exigeix aquesta edat ja més avansada de la vida. L'estudi de la vocació es fet ab desembrás; lo de las amistats que'l jove te de conresar igualment.

Diu l'autor:

Y no es estrany: l'amich es un germà de l'ànima; l'amich, es lo confident, lo conseller, lo vas ahont lo cor del home vuyda sense reserves, ab tota intimitat, ab confiansa ilimitada, tots sos secrets, sas esperansas totas; sos projectes y sos defalliments, sos somnis y sas realitats; sos vicis y sas virtuts. Al amich se li explica lo que á voltas ni al mateix confessor un s'atreveix á dir: lo que á aquell s'amaga, es que sols pot sapiguerho Deu. Y, lo que son las incongruencias humanas! com més diferents son de caràcter, més s'avenen; quanta major es la indiferencia social que 'ls separa, més, per regla general, s'estiman; quan més escàs ó enrerit es l'ayre de familia que respiran, major, més pur, més intim es l'afecte que 's professan. Com si obehís á la ley de la compensació, sembla talment, entre 'ls amichs de debó, que l'un troba lo que falta en l'altre; si á un li plaú lo negre, li agrada al altre lo blanch y 'ls dos s'avenen; si l'un es alegre, l'altre es trist, y aixís com la tristesa d'aquest serveix d'aturador als esbojarraments d'aquell, en cambi las platzerías, lo bon humor ó l'goig del darrer atempera, regula y evita las fatals consecuencias del estat d'esperit del primer. Soa com duas naturales que 's completan; dos cors que s'ajuntan pera viure á impulsos d'uns mateixos esbatechs, ab lo foch d'una sanch mateixa; pero conservant cada un sa propia fessomia.»

Respecte á la educació relligiosa, que en la primera edat pertoca á las mares, aconsella l'autor que vaja acompanyada d'altras ensenyansas y altres coneixements, corolari de lo que diu lo doctor Torras y Bages: que «la educació relligiosa no es un pes ó sediment de la vida humana, si no que es part essencial de tota la educació literaria, artística, mercantil, etc....»

Los dos amors: lo de la dona que ha de compartir ab noslres la vida y 'l de la patria que tants confonen e n cridadissa de carrer y en idolatria de temporada, tenen un capítol en la obra que analisém, capítol sen-

tit perque realment l'autor va sentir l'un y sent l'altre de veras. La voluntat de Deu li arrebaasa la que li havia despertat lo primer desde jovenet. No consentí may que 'ls capgirells que la prempsa va fent en los catalans li fessi minvar lo segon, l'amor á la patria catalana, la única que es tal per los fills d'aquesta terra.

Acaba la obra ab un capítol dedicat á la major edat ben reflexionat, ben desenrotllat y plé de sana doctrina.

La rendició de Manila

S'ha rebut per lo Govern lo següent despaig oficial: «Manila 15 d'Agost.—Comunico á vostra excelencia la següent copia de la capitulació:

«Manila 11 d'Agost.—Los que suscriuhen que constituheixen la comissió nombrada pera determinar los detalls de la capitulació de la ciutat y defensas de Manila y sos arrabals y las forsas espanyolas que guarneixen las mateixas, d'acort ab lo tractat preliminar acordat lo dia anterior entre lo major general Merrit, del exèrcit dels Estats Units, comandant en quefe de Filipinas, y l'general Jáudenes, quefe interi del exèrcit espanyol en las islas Filipinas, han pactat lo següent:

«Primer. Las tropas espanyolas, europeas é indígenas, capitulan ab la plassa y sas defensas ab tots los honors de guerra, retornantlosi sas armas en los llochs que designin las autoritats dels Estats Units y permaneixent acuarteladas en los locals que designin y á las ordres de sos quefes y subjectes á la inspecció de las anomenadas autoritats nort americanas, fins la conclusió d'un tractat de pau entre abdos Estats beligerents.

«Tot individu comprés en la capitulació queda en llibertat, continuant los oficials en sos respectius domicilis que serán respectats mentres observin sas reglas prescritas per sos Governos y las lleys vigents.

«Segon. Los oficials conservarán sas armas de cinto, cavall y propietat privada.

«Tercer. Tots los cavalls públics y propietats públics de tota classe s'entregarán als oficials d'Estat Major que designin los Estats Units.

«Quart. Relació completa per duplicat de las tropas Estats Units en un plasso de deu dias á contar de de la fetxa.

«Quint. Las cuestiones relacionadas ab la repatriació dels oficials y soldats de las forsas espanyolas y de sas familias, y 'ls gastos que dita repatriació ocasioni, serán resoltos per los Estats Units á Washington.

«Las familias podrán sortir de Manila quant ho estimi convenient.

«Respecte á lo de retornar las armas presas als espanyols, tindrà lloch cuant s'evacuihi la plassa per las mateixas forsas ó per l'exèrcit nort america.

«Sisé. Als oficials y soldats compresos en la capitulació se 'ls pagarà per los Estats Units las raciones y socorros necessaris com si fossin presoners de guerra, fins la conclusió del tractat de pau entre 'ls Estats Units y Espanya.

«Tots los fondos del Tesor espanyol y altres públics s'entregarán á las autoritats dels Estats Units.

«Seté. Aquesta ciutat, sos habitants, iglesias y sos cults relligiosos, sos establiments d'ensenyansa y propietats privadas de cualsevol indole, quedan colocats baix la salvaguardia especial del exèrcit dels Estats Units.

«Firman aquest protocolo lo brigadier general de voluntaris del exèrcit dels Estats Units; un capitá de la Marina dels Estats Units; un tinent coronel y un jutje delegat; l'auditor general don Carlos de Reyes, y l'coronel d'Estat Major don Joseph de Olagner.»

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del dia 26 d'Agost de 1898 FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d'observació	BARÓMETRE aneroida	GRAU d'humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER. particular
9 m.	758	80		67	Nes	
3 l.	757					

HORAS d'observació	TEMPERATURAS			VENTS direccio	NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo		classe	can
9 m.	Sol. 47	30	35	S.	Cumul	0.3
3 l.	Sombra 31		29	S.		

Sessió del Ajuntament

Presidida per lo M. I. Sr. Alcalde Don Joseph M. Borrás y Sardá y ab assistencia dels regidors senyors Massó, Nougués, Vergés, Mas, Jordano, Pallejá, Brian-só y Quer, tingué lloch ahir al mitj dia la de segona convocatoria.

Se llegí y aprobá l'acta de la anterior. Donada lectura de la circular del Governador civil sobre la concessió que demaná un tal Sr. Cároeles pera un tranvia eléctric que vagi de aquesta ciutat á Tarragona, lo Sr. Nougués demaná que la secció de Foment s'informi á veure si efectivament se tractá de posar á fi de que no resulti que obtinguda la concessió, se deixi estar, privant que per altres particulars s'exploiti aquest negoci ja la població de las ventatjas del progrés.

Passá á la secció de Consums una instancia dels venedors de tocino demanant que se 'ls rebaixi mitj centim per kilo pesat lo tocino viu.

Quedaren nombrats per medi de sorteig los individuos que en calitat de vocals han de formar part de la Junta Municipal, que son los següents:

Per la 1.ª secció: D. Felip Garrell, D. Antón Fabregat, D. Carles Bertrán, D. Andreu Ortets y don Franceach Aulés.

Per la segona secció, D. Francesch Jordi, D. Pau Valls, D. Policar Vilarnau, D. Pere Sunyer y D. Joan Sans.

Per la tercera secció: D. Joan Combellas, D. Pau Dalman, D. Jaume Salvadó, D. Feliciá Fábregas y Don Eduart Navás.

Per la secció cuarta: D. Manel Bielza, D. Joan Grau, D. Miquel Salvat y D. Anton Barberá.

Per la quinta secció: D. Peré Coca, D. Jaume Masip, D. Salvador Aguadé y D. Román Sardá.

Per la sexta secció: D. Emili Gaya y Don Pere Aguadé.

Capacitats: D. Joseph de Rabassa y D. Joaquim Piñol.

Passá á la secció de Foment una comunicació del Gas Rensense acompanyant la memoria pera l'instal·lació de la llum eléctrica per medi de cables en lo sub-sol.

Quedaren aprobats varis comptes de particulars.

Lo Sr. President indica la conveniencia de que per los Srs. Tinentes d'Alcalde se girin visitas als respectius districtes al objecte d'observar si 's'cumpleixen las regles higienicas que l'actual época aconsella adoptar de se troban disfrutant permís ab sujeció á la Lley Municipal quedaren nombrats los interins.

Lo Sr. Pallejá posá en coneixement del Consistori que la secció de Foment s'ha vist impossibilitada de donar dictámen á la darrera sollicitud de la societat Latine y Coca per no haverse pogut assessorar d'un Ingenyer industrial y que aprofitant la estada en nostra ciutat del Ingenyer D. Felip Font y de Rubinat que li ha pregat se servis assessorarla.

Lo consistori aprobá la conducta de la secció de Foment.

Seguidament lo Sr. Alcalde parlá de la cuestió de l'aygua. Com es aquest un assumpto de molta importancia deixém d'extractarlo en lo present número pera ferho en lo de demá.

Y no haventhi cap mes assumpto de que tractar, s'aixecá la sessió.

Nostre compatrici, lo distingit artista D. Eduart Luque, nos escriu desde Méxich enviantnos las bases perque 's'regirá la XXIII Exposició nacional de Bellas Barts que próximament se celebrará en aquella capital, á la que hi podrán remetre sos obras los artistas espanyols que vulguin concorre fora de concurs.

Creyém que aquestos rebrán ab gust l'idea del senyor Luque, que es lo obrir un nou mercat als artistes espanyols.

La Exposició s'obrirá lo primer de Desembre y acabará lo 31 del mateix mes, corrent los gastos que ocasioni la remissió de las obras, per compte d'aquell Govern.

Las obras que 's'rebin pera aqueixa Exposició, serán de pintura, escultura, no colorida, arquitectura, litografia y grabat de tot género.

Totas ellas han de ser remesas á la Secretaría de Justicia é Instrucción Pública. Pera qualsevol dificultat en l'envio, poden dirigirse 'ls artistas al consul de Méxich á Barcelona.

També 'ns manifesta el Sr. Luque, que han secundat ab gran activitat sos treballs inicials d'aquesta certamen, los senyors D. Román de Lascurain, director d'aquella Escola de Bellas Arts, lo senyor Ministre del ram D. Joaquim Barandá y l'Ministre d'Espanya á Méxich senyor marqués de Bendaña.

Lo recadot ahir per concepte de Consums puja a 7773'6 pessetas.

A lo títol de «Cuestiones hispano-norte-americanas» lo senyor marqués de Mariano ha publicat reunits los articles titulats «El problema de Cuba», «Marina española y americana», «Cuestiones cubanas» y «Tristes augrios» que van sortir en lo *Diario de Tarragona*. Aquest folletó conté també una carta del coronel D. Leopold Díaz y Vallés felicitant el senyor marqués de Mariano per los anteriors articles y fent algunes indicacions sobre la defensa de las costas d' Espanya.

S' ha disposat de real ordre lo següent:

«Que l' article 125 del reglament de 23 de Desembre de 1896 deu interpretar-se en lo sentit de que, quan l' impediment físich dels números 1, 2, 7 ó 10 de la classe primera del cuadro de inutilitats físicas que existeixen del ingrés en lo servey del exércit, bastará que aquells se presentin davant de la Comissió mixta de sa provincia pera ser regoneguts facultativament a l' any del minyo sortejat; y una vegada comprovada per aquella la existencia del impediment físich anteriorment citat quedarán exceptuats de compareixer davant la mateixa en los anys veniders, bastant al efecte que acreditin sa existencia per medi de la corresponent fé de vida.

En la segona quinzena del mes d' Octubre pròxim, se celebrarán en la Audiencia d' aquest Territori exámens generals d' aspirants al càrrech de procurador dels Tribunals.»

A D. Agustí Ungria, Director de «El Fomento Industrial y Mercantil» y del Centre d' Informació Comercial y Registre de la Propietat Industrial, establert a Madrid, Barcelona y Valencia, li ha sigut otorgada per S. M. la Reyna la Creu d' Isabel la Católica, pera que fou proposat, en mérit als treballs que vé practlicant en favor de la Indústria y del Comerç d' exportació.

Just es que 's premihi ab alguna recompensa als que, com lo senyor Ungria, consagran sa vida al estudi dels assumptos econòmichs y al treball.

Llegim en la premsa de Girona que s' ha establert en aquella provincia una fàbrica de calsat que aprofita com primera materia las sabatas velles, una especie de remenón en gran.

Dita fàbrica s' ha establert allí perque 'l govern francés prohibí la fabricació en la vehina República.

Heus aquí las horas de sortida dels trens entre Reus y Mora y vice-versa, segons la última modificació establerta:

De Reus a Mora: 10'07 m., 12'53 t., 1'25 t., 3'12 t., 3'10 t., 5'50 t., 7'10 t. y 10'07 n.
De Mora a Reus: 4'43 m., 7'50 m., 9'59 m., 12'39 t., 12'02 t., 1'52 t., 6'29 t. y 9'52 n.

Lo govern alemany ha nomenat comendador de número de la distingida ordre de Sant Miquel al distingit escriptor tortosí don Agustí Querol per las obras que va enviar a la darrera Exposició Artística de Munich.

Diu un colega de Figueras: «D' uns quants dias a aquesta banda varis individus recorren los pobles d' aquesta provincia no sabém si per compte del Govern ó de qui, ab lo fi de comprar tots los matros que troban y sian de bona calitat. ¿Es presagi de bons ó mals temps? Veurém.»

Prompte se publicará a Orient la revista «Galicia Moderna».

S' encarregará de la direcció literaria l' escriptor D. Francesch Novoa, y de la part artística lo dibuixant Taxes y 'l fotógrato Pacheco.

ESCORIAS THOMAS—Végis l' anunci de la quarta plana. Dirigirse a casa Gambús, carrer de Vilá (Bou) 12.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Joseph de Calasanz.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesch

Demá a dos quarts de vuyt del matí tindrà lloch la Comunió general en Nostra Senyora dels Dolors y a dos quarts de cinch de la tarde la funció mensual de costum.

Parroquia de Sant Joan Bautista (Providencia)

Demá diumenge a las vuyt tindrà lloch la Comunió general ab plática per la Associació de Sta. Teresa

de Jesús. A las sis de la tarde se celebrarán los acostumats exercicis de reglament ab exposició de S. D. M.

Sant de demá.—Sant Agustí.

SECCIO COMERCIAL

J. Marsans Rof

Representant: **JOAQUIM SOCIATS**

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	57'90	Filipinas	
Exterior	67'50	Aduanas	
Amortisables		Cubas 1886	69'25
Fransas	24'30	Cubas 1890	53'50
Norts		Obs. 6 0/0 Fransa	74'62
Exterior París	42'80	Obs. 3 0/0	37'37

GIROS
París 61'50 Londres 40'75
Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

Nota.—Se reben adhesions al conveni judicial del ferrocarril de Tarragona a Barcelona y Fransa, sense cap comissió, y se satisfán los cupons de Janer y Abril de dita Companyia.

BOLSI DE REUS

Cotizacions realitzadas en lo dia d' ahir a Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	58'10	Cubas del 86	69'25
Exterior	67'50	Cubas del 90	53'
Colonial		Aduanas	
Norts	24'90	Oblig. 5 p 0/0 Almansa	
Fransas	24'20	Id. 3 p 0/0 Fransa	
Filipinas	71'		

PARÍS
Exterior 42'80 Norts
GIROS
París 61'50 Londres 40'75

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venda de tota classe de valors cotizables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los paissos.

Nota.—Aquesta casa s' encarrega de la adhesió de las obligaciones al conveni de la Companyia de Tarragona a Barcelona y Fransa, anticipant lo pago dels cupons vensuts ab arreglo als tipos proposats en dit conveni.

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comerç D. Joan Vallés Sureda, D. Joan Lauradó Prats, don Joan Vallés Vallduví y D. Francisco Prius Demestre.

Londres a 90 dias fetxa.	
» a 8 » vista.	
París a » » »	
Marsella a 8 » »	

VALORS LOCALS	DINER PAPER.	OPER.
ACCIONS	0/0	0/0
Gas Reusense.		750
Industrial Harinera.		500
Banch de Reus.		475
Manufacturera de Algodon.		400
C. Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.	150	

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 25

De Cette en un dia v. Correo de Cartagena, de 258 ts., ab bocoyos buyts, consignat als Srs. Viuda y Nebot de P. Ferrer y Mary.

De Génova y Barcelona en 7 dias v. Játiva de 793 ts., ab efectes, consignat a D. Antoni Mas.

De Marsella y Barcelona en 4 dias v. Cabo San Vicente, de 1.107 ts., ab tránzit, consignat a D. Marián Peres.

De Palma de Mallorca y Andraitx en 11 dias llaut Joven Miguelito, de 23 ts., ab efectes, consignat als Srs. Sanromá y fill.

De Barcelona en 6 horas v. Carmen, de 632 toneladas, ab efectes, consignat als senyors Fills de B. Lopez.

Despachadas

Pera Barcelona pol. gol. Borigua, ab tránzit.
Pera Málaga y esc. v. Játiva, ab carga general.
Pera Bilbao y esc. v. Cabo San Vicente, ab efectes.

Barcos a la carga

Dimars 30

Pera Cette, Marsella, Génova y Liorna v. Martos, que despachza don Anton Más.

Pera Marsella, Gothemburgo, Copenhagen Stockholm, Christiania, Bergen, Maimó, Helsingborg,

Norkóping, Gefte, Sundswal, Stettin, Danzig, Koeninsberg, Libau, Riga y demés ports de Suecia, Noruega, Dinamarca, Alemania y Rusia, estará a la carga lo 5 de Setembre lo vapor «Málaga», que despachan los senyors Boada Germans.

Pera Burdeos, Helsingfors, Abo, Hangó, Borga, Lovisa, Kotka, Viborg, Fredrikshamm, Nvstad, Raumó, Bjórneborg, Kristinestad, Vasa, Jakobstad, Raumó, Gamla, Karleby, Uleaborg, San Petersburg y Reval; y para Moskow, Warschau y Nischni Nowgorod, a fiete corrido via San Petersburg, sortirá lo dia 10 de Setembre lo vapor «Ariadne», que despachan los senyors Boada Germans.

ANUNCIS PARTICULARS

¿Que es hernia?

La hernia, terme facultatiu que significa lo que vulgarment s' anomena quebradura, quebrancia, relexació (Trencat), es la separació dels teixits que forman la paret del ventre, per quina obertura surten los intestins.

¿Com se coneix?

Per la excrecencia, (bulto), mes ó menos tou ó mes ó menos gros que apareix estant dret y desapareix las més de las vegadas tirantse al llit.

¿Quinas son sas conseqüencias?

La persona que sofreix aquesta dolencia orgánica, que apareix moltes vegadas insensiblement y per relaxació natural dels teixits, ó be a conseqüencia d' un esforç voluntari ó involuntari, com es lo tossir ó estornudar, está exposat continuament a una mort horrible; pera aixó basta una mala digestió, ó una petita inflamació en la vora de l' anella ú obertura que deix passar l' intestí pera efectuarse la estrangulació del mateix.

Conseqüencia de lo dit es lo creure que qualsevol armatost mentres tingui 'l nom de braguer ja es suficient pera aliviar sa dolencia, quan no es aixís, sino que es precis que 'l braguer sia aplicat en cada cas, per personas coneixedoras de son mecanisme, y no per mans inexpertas, que colocan braguers al atzar, com si operació tan delicada fos la cosa més senzilla.

Braguerets de cauchou, ab ressort pera la prompta curació dels tendres infants.

Tirants Omoplátics pera evitar lo carregament d' espallias.

Faixas hipogástricas pera corregir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgiá especialista en lo tractament de las hernias ab llarchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clausolles de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

TELEGRAMAS

Madrid 26.

«El Imparcial» demana ara que s' ha perdut nostre imperi colonial que 'l govern se fixi més que may en l' arxia d' Indias.

—Lo corresponsal del «Herald» a Cádiz diu que 'l «Carlos V» té averias en la máquina y no pot navegar. No obstant lo barco ha anat fins al Ferrol, sens novetat segons la «Correspondencia».

—En un poble de la provincia de Guipuzcoa un fill matá a son pare perque 'li devia cinch pessetas.

—Un dels reos posats en capella a Guadix intentá suicidarse, produhintse varias feridas ab una llauña. Está grave a conseqüencia de la hemorragia.

—Ocaña ha tingut la satisfacció de venire aumenatar sa població ab lo contingent valió de 241 penats expeditos a Valladolid.

—Segons referencias dels marinos arribats a la Coruña, diu «El Liberal» que 'l comandant Lazaga se suicidá en las baterias baixas del «Oquendo», al venire perdut lo barco.

—Lo bisbe de Tarazona ha dirigit una pastoral a sos diocessans exhortantlos pera que no vagin a las corrides de toros.

—Sembla que de Manila ja han sortit forsás pera las Vissayas. La evacuació de Manila será més fácil perque las tropas espanyolas aniran a altres punts del Arxipiélach.

S' ignora si las forsas sortiran ab armament ó sense ell.

—Dinhen de Nova York que 's nomenará una comissió investigadora dels actes del ministre de la Guerra.

—Lo general Linares regressa en lo «Satrústegui».

Aquest sols conduheix 150 malalts.

—Se crearán tres nous sanatoris. Un a la provincia d' Alava y dos a la de Santánder.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

